

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра «Управління персоналом і економіка праці»

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 051 «Економіка»
за освітньою програмою професійного спрямування
«Економіка та управління в HR-індустрії»

на тему: **«Шляхи підвищення ефективності управління персоналом»**
(на прикладі КНП «Чорноморська лікарня»)

Виконавець:

Студентка 4 курсу 3 групи
Факультету економіки і управління
підприємництвом

Вініченко Катерина Вадимівна _____
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., с.н.с.

Познанська Інна Володимирівна _____
/підпис/

Одеса 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Управління персоналом залишається ключовою сферою сучасного менеджменту, адже саме воно сприяє зростанню ефективності виробництва та діяльності сучасних підприємств і організацій, забезпечуючи раціональне використання всіх наявних ресурсів. Зміни, що відбулися в українській системі охорони здоров'я за останні два десятиліття, суттєво вплинули на сучасний стан людських ресурсів у цій галузі. Наукові дослідження, як вітчизняні, так і зарубіжні, підкреслюють, що людський капітал є основою довгострокової стратегії розвитку та успіху медичних організацій. Актуалізація кадрової політики в сфері охорони здоров'я відповідно до сучасних управлінських доктрин є важливим фактором підвищення ефективності діяльності медичних закладів та якості медичних послуг.

В період адаптації системи охорони здоров'я до ринкових умов через системну перебудову та вдосконалення механізмів державного регулювання, реалізацію концепції інтегрованого розвитку та управління медичними кадрами, а також значного навантаження через воєнні дії у країні зростає потреба в грамотному, науково обґрунтованому підході до роботи з персоналом медичних організацій. Заклади охорони здоров'я державної та комунальної власності змушені адаптуватися до швидких змін зовнішнього середовища, змінювати стиль керівництва, використовувати маркетинг та ефективно управління персоналом для досягнення медичної, соціальної та економічної ефективності. Виходячи з цього, особливої актуальності набуває розробка шляхів підвищення ефективності управління персоналом підприємств для забезпечення результативності роботи в довгостроковій перспективі.

Проблеми управління персоналом у сфері охорони здоров'я досліджували такі вчені, як Бондаренко І. Н., Вороненко Ю.В., Виноградський М.Д., Гладун З.С., Грабовський В.А., Я.Ф. Радиш, Колот А.М., Кучеренко В.З., Носуліч Т.М., Клименко П.М., О.М. Свінцицька та інші.

Вагомий внесок у дослідження методичних підходів до оцінки ефективності системи управління персоналом підприємства зробили І. Бутенко, А. Курносова, А. Череп, І. Дашко, Г. Дудукало, В. Семенов, Н.Нечева, Ю. Куліна, О. Олійник, М. Тонюк. Не зважаючи на значні здобутки у теоретичних аспектах управління персоналом та оцінки ефективності системи управління персоналом, наведені питання потребують актуалізації з урахуванням викликів воєнного часу та специфіки медичної сфери.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є розробка пропозицій щодо підвищення ефективності управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня».

Для досягнення поставленої мети були поставлені наступні завдання:

- розглянути теоретичні основи управління персоналом у закладах охорони здоров'я
- вивчити сутність та складові системи управління персоналом,
- дослідити підходи до оцінки ефективності;
- вивчити зарубіжний досвід управління персоналом у медичній сфері;
- дослідити сучасний стан діяльності КНП «Чорноморська лікарня» за

допомогою основних економічних показників (фінансовий звіт, продуктивність праці, динаміка ФОП, плинність кадрів, структура персоналу тощо);

- проаналізувати стан існуючої системи управління персоналом КНП «Чорноморська лікарня»;
- провести соціологічне дослідження та визначити основні проблемні аспекти у діючій системі управління персоналом;
- розробити пропозиції щодо підвищення ефективності управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня».

Об'єктом дослідження виступає система управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня», як одна з основних складових загальної системи менеджменту підприємства.

Предметом дослідження являються теоретичні, методичні та практичні питання організації управління персоналом, а також шляхи підвищення ефективності управління персоналом на рівні КНП «Чорноморська лікарня».

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження стали наукові напрацювання вітчизняних і зарубіжних спеціалістів у сфері теорії та практики управління персоналом, стимулювання, преміювання, загального менеджменту. Для вирішення поставлених завдань були використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: історико-логічний метод використано при дослідженні теоретичних аспектів управління персоналом; класифікаційно-аналітичний метод - при дослідженні системи та складових елементів управління персоналом; економіко-математичні методи - для вивчення діючої системи управління персоналом та її впливу на результати діяльності підприємства; графічно-аналітичний метод - для наочної ілюстрації досліджуваних соціально-економічних явищ та процесів за допомогою рисунків та діаграм; методи спостереження, інтерв'ю, анкетування, аналізу. Крім того, були використані комп'ютерні програми Microsoft Office, Excel, Microsoft Word.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативні акти України з праці, матеріали державної статистичної звітності, звітність КНП «Чорноморська лікарня», колективний договір, посадові інструкції підприємства, наукові праці зарубіжних та вітчизняних авторів, матеріали науково-практичних конференцій, ресурси мережі Internet, матеріали отримані в процесі дослідницької праці у лікарні.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (32 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 84 сторінки. Основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 26 таблиць, 15 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи управління персоналом у закладах охорони здоров'я**» детально розглянуто теоретичні основи управління персоналом у закладах охорони здоров'я. Вивчено різні визначення терміну «управління персоналом». Розглянуто систему управління персоналом та її

елементи. Акцентовано увагу на критеріях та показниках ефективності системи управління персоналом, що характеризують якість персоналу. Вивчено особливості при формуванні системи управління персоналом у медичній установі, що враховують сучасні тенденції реформування охорони здоров'я в Україні та об'єктивно існуючі ринкові відносини у сфері медичних послуг. Вивчено зарубіжний досвід управління персоналом лікарні у країнах ЄС. Зроблено висновок, що Україні варто активно впроваджувати зарубіжний досвід управління персоналом, адаптувати кращі практики до власних реалій та зосередити увагу на вдосконаленні структури системи охорони здоров'я, впровадженні технологічних інновацій та підвищенні кваліфікації медичного персоналу.

У другому розділі *«Аналіз ефективності управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня»»* проаналізовано основні показники господарської діяльності КНП «Чорноморська лікарня». У розділі проаналізовано організаційну структуру лікарні, фонд заробітної плати та якісний склад персоналу. Здійснено аналіз системи управління персоналом, використовуючи методи анкетування, спостереження, інтерв'ювання та аналіз документації.

У третьому розділі *«Визначення шляхів підвищення ефективності управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня»»* запропоновано заходи щодо підвищення ефективності управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня», а саме:

1. Розроблено програму підвищення рівня професійного розвитку персоналу з урахуванням завдань та заходів до них.
2. Надано рекомендації щодо поліпшення ментального здоров'я персоналу.
3. Удосконалення програм мотивації та системи стимулювання праці.
4. Запропоновано низку заходів щодо залучення та утримання молодих кадрів.
5. Надано рекомендації щодо оптимізації роботи відділу кадрів.

Це сприятиме підвищенню якості медичної допомоги, поліпшенню фінансового стану лікарні та створенню сприятливого робочого середовища для персоналу. Розраховано економічну ефективність вдосконалення процесів управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня» за рахунок зменшення плинності та росту продуктивності праці завдяки покращенню ментального здоров'я.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Важливість процесу управління персоналом в медичних установах не може бути переоцінена, оскільки це становить суттєвий вплив на ефективність надання медичних послуг та загальну здатність установи задовольняти потреби пацієнтів.
2. Управління персоналом може сприяти підвищенню ефективності роботи медичних закладів через вдосконалення освітнього рівня та кваліфікації медичних працівників.

3. Досвід зарубіжних країн в управлінні персоналом може бути корисним для України для вдосконалення власних практик та подолання викликів, з якими вона стикається в галузі охорони здоров'я. Ці практики включають не тільки методи набору і рекрутингу, але й стратегії навчання та розвитку персоналу, що є особливо важливим у контексті постійних змін у медичній галузі.
4. Проведений аналіз діяльності лікарні та вивчення показників руху персоналу за допомогою різних методів (статистичний, анкетування, не стандартизоване інтерв'ю) дозволило виявити такі проблеми в управлінні персоналом на КНП «Чорноморська лікарня»:
 - не поділяється значної уваги професійному розвитку персоналу, невелика частка охоплених професійним навчанням та розвитком;
 - значне напруження у роботі медичного персоналу не компенсується психологічною підтримкою та створює негативний настрій у колективі;
 - велика частка персоналу пенсійного віку, що пов'язано з низьким залученням молоді та подальшими проблемами з розвитком та впровадженням інновацій;
 - недосконала система матеріальної та нематеріальної мотивації, що знижує стимули для продуктивної роботи;
 - відділ кадрів не має чіткої структури та злагодженості у роботі за різними напрямками системи управління персоналом, що й провокує зазначені вище проблеми.
5. Запропоновано заходи підвищення ефективності управління персоналом на КНП «Чорноморська лікарня», а саме: розроблено програму підвищення рівня професійного розвитку персоналу з урахуванням завдань та заходів до них; визначено напрямки вдосконалення системи мотивації; запропоновані заходи щодо залучення та утримання молодих кадрів; надані рекомендації щодо оптимізації роботи відділу кадрів.